

De Gierzwaluw

Een Vale Gierzwaluw op IJburg

Rob Baars

FOTO: ZANAL HABERHAM

De naam Apus pallidus, de bleke gierzwaluw, doet recht aan de royale vaalgekleurde keel

Vrijdagmiddag 30 oktober 15h00.

Na een hectisch weekje is het tijd voor een kop thee voor het raam. Ik twijfel of ik nog een rondje ga fietsen. Het is zwaarbewolkt, met matige wind uit ZW, somber met dreigende motregen. Vanuit een ooghoek zie ik opeens een Gierzwaluw over het huis flitsen. Binnen een paar seconden sta ik buiten. Waar is ie?

Het beestje komt snel weer in beeld, en vliegt laag boven en langs de IJburgse huizen om insecten te vangen, zwenkend boven de straat. Hij vliegt van oost naar west en weer terug, steeds uitwijkend naar beide waterkanten. Eind oktober een Gierzwaluw? Dan zou het ook een Vale Gierzwaluw kunnen zijn...!?

Maar die worden vooral langs de Noordzeekust gezien. Hoewel, eentje bij Enkhuizen langs het IJsselmeer een paar jaar terug?

IJburg ligt pal aan het IJmeer. Ik maak snel een bewijsfoto en bericht via de app aan enkele lokale vogelaars dat ik een gierzwaluw spec in beeld heb, want meer is nog niet te zien.

FOTOCOLLAGE: ZANAL HABERHAM

Goed naar de kenmerken kijken, daar komt ie weer laag over het huis. Een Vale zou wat bruiner moeten zijn, met een forse lichte keelvlak en donkere ogen in lichte oogkassen, een geschubde buik en bovenop lichte veerranden.... Tot zover de theorie. Met dit donkere weer is van dat alles bar weinig te zien. Qua gedrag een normale Gierzwaluw zou je zeggen. Dit lijkt nu toch wel op die befaamde namiddag van 5 november 2006. Toen stuitte ik in dezelfde buurt op de eerste twee Rotszwaluwen van NL. Hetzelfde donkere weer met stevige ZW wind, vergelijkbaar vlieggedrag en weer een spannende zwaluw die dringend wereldkundig gemaakt moest worden. Maar dit keer bestaan er smartphones! Er komt reactie via Whatsapp: "de vogel

heeft wel brede heupen". Zou dat ook een kenmerk zijn?

Ik sta midden op straat met verrekijker en camera en probeer de vogel te blijven volgen.

Hij mag nu niet uit beeld verdwijnen voor de puzzel is opgelost! De eerste vogelaars verschijnen, en ook de eerste nieuwsgierige burens.

"Wat zie je? Een zwaluw! O, is dat alles..."

"Ja, voorlopig wel".

Daar komt ie weer, nu zijn er meer camera's paraat, klik-klik. Hij vliegt wel snel, het wordt steeds donkerder en het begint nu ook te motregen. Gelukkig zien we ook welkome kenmerken: grote lichte keelvlak: check!, lichte dekveerrandjes: check?

FOTO: ROB BAAKS

Gierzwaluw spec, eerste bewijsplaatje om 15:04 uur

FOTO: SANDER HETKAMP

Vale Gierzwaluw, met eerste kenmerken om 16:08 uur

FOTO: ROB BAARS

Opnieuw in beeld

in de motregen

FOTO'S: EDAL DEKKER

FOTO: ZAINAL HABERHAM

Op deze foto zijn de kenmerken 'Geschubde buik, donker masker, lichte keel, brede heupen' goed te zien

Of is het toch een eerstejaars Gierzwaluw?

We staan nu met een handvol mensen. De app staat niet stil: "Zit ie er nog? Zijn er al platen?" Sander Hietkamp maakt de eerste duidelijke foto. Bruinig met lichte veerranden aan de bovenzijde. Bingo! Snel op de app, om de thuisblijvers te informeren.

Een Vale Gierzwaluw! Inmiddels is het half vijf en het motregent gestaag door. Baggerweer voor foto's. Edial Dekker maakt toch twee goede: lichte keel en donker oog zijn te zien. We hebben het bewijs zo goed als rond. Nu wordt het wel echt te donker.

Ruim tien vogelaars zijn getuige geweest van z'n vliegkunsten. "Vale Gierzwaluwen slapen soms hangend aan een gevel" roept iemand. Dus wie weet blijft ie in de buurt. En duimen dat de vogel morgen weer verschijnt, want er zijn nog meer mensen die hem graag willen komen bekijken, zeker met betere lichtomstandigheden...

's Avonds de foto's uitgezocht, en met dank aan Guus van Duin definitief verryding met juveniele gewone Gierzwaluw uit kunnen sluiten.

We hebben er een nieuwe soort bij in Amsterdam!

Bij deze collage van Jan van der Laan zijn de onderscheidende kenmerken duidelijk weergegeven

